

Na temelju članka 32. Zakona o reviziji (Narodne novine broj 146/2005 i 139/2008), članka 16. točke 22. i članka 36. stavka 3. Statuta Hrvatske revizorske Komore (Narodne novine broj 43/2010), Upravno vijeće Hrvatske revizorske Komore na sjednici održanoj 15. listopada 2010. godine donijelo je

PRAVILNIK
o stručnom osposobljavanju i načinu polaganja stručnog ispita
za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje program stručnog obrazovanja, te program i način polaganja stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora.

Članak 2.

Stručnim osposobljavanjem i polaganjem stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora rukovodi i skrbi Odbor za stručno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje (u daljnjem tekstu: Odbor).

Članak 3.

(1) Pravo na polaganje stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora ima kandidat koji ispunjava sljedeće uvjete:

1. mora imati visoko stručno obrazovanje,
2. mora imati najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima obavljanja revizije, od kojih najmanje dvije godine uz mentorstvo ovlaštenog revizora ili revizora ovlaštenog u drugoj državi članici,

(2) Odbor ima pravo ocijeniti da li kandidati ispunjavaju gore navedene uvjete za pristupanje ispitu uključujući i ispitivanje radnog iskustva kandidata na poslovima obavljanja revizije.

(3) Za stjecanje certifikata ovlaštenog revizora, pored dokaza o položenom stručnom ispitu, osoba mora imati dokaz da nije pravomoćno osuđivana za kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja, odnosno mora imati dobar ugled.

Članak 4.

(1) Ispit za stručno obrazovanje polaže se prema ispitnom programu kojeg donosi Hrvatska revizorska Komora (u daljnjem tekstu: Komora).

(2) Na program stručnog obrazovanja za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora po prijedlogu Komore suglasnost daje Odbor za javni nadzor revizije.

Članak 5.

Program polaganja stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora obuhvaća sljedeće predmete:

1. Financijsko računovodstvo i financijsko izvještavanje
2. Računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo
3. Revizija
4. Pravo za revizore
5. Informacijska tehnologija i računarstvo za revizore
6. Ekonomika poslovanja i temeljna načela financijskog upravljanja društava

7. Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole.

Članak 6.

Ispitni program po predmetima sadrži sljedeća područja:

1. Financijsko računovodstvo i financijsko izvještavanje:

- Konceptijski okvir financijskog računovodstva
- Opća računovodstvena teorija i računovodstvena načela
- Zakon o računovodstvu i ostali zakoni koji reguliraju sastavljanje godišnjih pojedinačnih i konsolidiranih financijskih izvještaja
- Međunarodni standardi financijskog izvještavanja
- Hrvatski standardi financijskog izvještavanja
- Alternativna primjena računovodstvenih politika
- Financijski izvještaji (pojedinačno) i konsolidirani financijski izvještaji
- Analiza i interpretacija financijskih izvještaja
- Oporezivanje rezultata poslovanja ili Porez na dobit i porezna bilanca
- Matematika i statistika relevantna za računovodstvo
- Procjena vrijednosti poduzeća
- Procjena značajnih stavaka bilance

2. Računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo

Različiti koncepti troškova i upravljanje troškovima

- Obračun po ukupnim troškovima
- Obračun po varijabilnim troškovima
- Obračun troškova temeljem aktivnosti (ABC metoda)
- Obračun po standardnim troškovima
- Svrha i koncept budžetiranja
- Master (glavni) proračun (budžet)
- Fleksibilni proračun (budžet)
- Računovodstvo odgovornosti
- Kontrola troškova, prihoda i dobiti
- Oblik, sadržaj i prezentiranje internih računovodstvenih izvještaja

3. Revizija

- Metodološki okvir revizije
- Zakon o reviziji
- Međunarodni revizijski standardi, Međunarodni standardi kontrole kvalitete i ostali standardi koji se primjenjuju na reviziju
- Kodeks etike za profesionalne računovođe

4. Pravo za revizore

- Zakon o trgovačkim društvima i korporativno upravljanje društvom
- Stečajno pravo, Ovršno pravo
- Porezno pravo – propisi o oporezivanju
- Građansko i trgovačko pravo
- Socijalno i radno pravo

5. Informacijska tehnologija i računarstvo za revizore

- Primjena informacijskih tehnologija u reviziji
- Informacijska tehnologija podrška i servis reviziji
- Upravljanje sigurnošću podataka i informacija u reviziji
- Revizija u uvjetima elektroničke obrade podataka

6. Ekonomika poslovanja i temeljna načela financijskog upravljanja društava

- Osnovne ekonomske poslovanja
- Financijske institucije i tržišta
- Financijski položaj i platežna sposobnost društva

- Financijska struktura društva
 - Poslovne kombinacije
 - Vrijednosni papiri
 - Vremenska vrijednost novca
7. Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole
- Pristup riziku
 - Sustav kontrole
 - Upravljanje rizicima
 - Procjena rizika
 - Procjena rizika i unutarnja kontrola
 - Upravljanje kreditnim rizicima
 - Upravljanje tržišnim rizicima

Članak 7.

Organizacijske i administrativne poslove Odbora obavlja stručna služba Komore.

Članak 8.

(1) Odbor u suradnji s Komorom određuje vrijeme i mjesto obavljanja stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora.

(2) Osnovni cilj Odbora je formuliranje, zastupanje, implementiranje i praćenje politika i standarda, dizajniranih na način da se postignu strateški ciljevi i zadaci stručnog obrazovanja i ispitivanja stručnih sposobnosti.

(3) Odgovornosti Odbora vezane su uz strateške politike i uvjete za pristupanje stručnom ispitu. Odgovornost Odbora obuhvaća sva područja vezana uz politiku obuke i syllabus-a i razvoja stručnih sposobnosti, uključujući obuku prije pristupanju ispita.

(4) Odbor je odgovoran za osiguranje nadzora nad provođenjem ispitnog postupka i širokog područja pitanja vezanih uz provođenje ispita (uključujući neovisnost, sukob interesa i povjerljivost vezano uz članove odbora).

Članak 9.

(1) Za polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora osniva se Ispitno povjerenstvo (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) od tri člana i dva zamjenika koje imenuje Upravno vijeće. Članovi Povjerenstva između sebe biraju predsjednika.

(2) Povjerenstvo za svoj rad odgovara Odboru.

(3) Povjerenstvo izvještava Odbor i ima sljedeće odgovornosti:

- da osigura da se ispitni standardi, kvaliteta ispita i relevantnost ispita održava i postiže tijekom cijelog ispitnog postupka,
- odobrava pravila koja uređuju način rada ispitivača i metode za utvrđivanje kriterija za ocjenjivanje,
- praćenje efikasnosti i pravodobnosti postupaka vezanih uz dostavljanje dokumentacije vezane uz ispite (ispitna pitanja),
- nadzire, moderira i odobrava ispitne rezultate,
- određuje način na koji će ispitni rezultati biti prezentirani kandidatima i
- na Odbor upućuje prigovore za sva pitanja vezana za ispite i ocjenu ispitnih rezultata, uključujući prigovore, specijalne potrebe, probleme i neraspoloženje kandidata vezano uz provođenje ispita i ocjenjivanje.

(4) Povjerenstvo je sastavljeno od članova akademske zajednice i ovlaštenih revizora s odgovarajućim tehničkim znanjem za provođenje ispita (uključujući postavljanje i pripremu ispita, praćenje tijekom ispita i ocjenu ispitnih rezultata), a koji nisu u sukobu interesa.

Članak 10.

Cilj provođenja stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora je da kandidati za polaganje ispita, između ostaloga demonstriraju:

- odgovarajuće tehničko znanje iz određenih područja zahtijevanih Zakonom o reviziji, Međunarodnim revizorskim standardima i ostalim standardima i propisima koji reguliraju revizorsku profesiju,
- primjenu tehničkog znanja na analitički i praktični način,
- primjenu potrebnog znanja za rješavanje višestраниh ili složenih problema,
- rješavanje određenog problema prepoznavanjem bitnih informacija od nebitnih, danih u opisu problema,
- da u situaciji s više problema, identificiraju probleme i rangiraju ih po redoslijedu kako trebaju biti adresirani,
- sagledavanje postojanja više alternativnih rješenja i razumijevanje uloge procjene u bavljenju s njima,
- objedinjavanje različitih područja znanja i sposobnosti,
- efikasno komuniciranje s korisnicima, formulirajući realne preporuke na koncizan i logičan način,
- prepoznavanje etičke dileme.

Članak 11.

(1) Kandidat za polaganje stručnog ispita dostavlja prijavu s potrebnom dokumentacijom stručnim službama Komore.

(2) Prijava za polaganje stručnog ispita za zvanje ovlaštenog revizora mora sadržavati sljedeće podatke o kandidatu:

1. Ime i prezime
2. Datum, mjesto i država rođenja
3. Adresa stanovanja
4. Dokaz o posjedovanju visoke stručne spreme
5. Podatke o dužini radnog iskustva na poslovima revizije od kojih najmanje dvije godine uz mentorstvo ovlaštenog revizora
6. Dokaz o provedenom radnom stažu na poslovima revizije
7. Potvrdu odnosno dokaz da nije pravomoćno osuđivan za kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja

(3) Sva priložena dokumentacija mora biti u originalu, odnosno ovjereni prijepis ili ovjerena fotokopija.

Članak 12.

(1) Odbor obavještava kandidata da li je ispunio uvjete iz članka 11.

(2) Odbor obavještava kandidata o mjestu i vremenu stručnog osposobljavanja kao i o datumu polaganja stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora.

(3) Obavijest iz stavka 1. i 2. ovog članka mora biti dostavljena kandidatu najkasnije 30 dana prije datuma početka stručnog obrazovanja, a za polaganje ispita 30 dana prije datuma polaganja ispita.

(4) U obavijesti iz stavka 2. ovog članka vezanoj uz polaganje ispita, Komora obavještava kandidata o pravilima vezanim uz prihvatljivost kandidata da pristupe ispitu, nazivu ispita, vremenu i trajanju ispita, pravilima vezanim uz vrijeme ulaska i izlaska iz ispitnih prostorija, dozvoljena sredstva na ispitu (olovka, penkala, kalkulator, pomoćni materijal, itd), oblik zahtijevane identifikacije, jasan opis onoga što se ne može unijeti u ispitni centar, jasan opis onoga što se ne može iznijeti iz ispitne sobe: ispitna pitanja, formulari s odgovorima, radni papiri, zabilješke i upotrijebljeni papiri, prazni ispitni formulari, definicija lošeg postupanja i povezane kazne, informacije vezane uz proces obavještavanja o rezultatima, posebna razmatranja / postupak žalbe.

(5) Kandidat je obavezan unaprijed podmiriti troškove stručnog osposobljavanja i polaganja ispita.

(6) Iznimno, na traženje kandidata ili uz njegov pristanak, rok iz stavka 3. ovog članka može biti i kraći.

(7) Ako je prijavljen veći broj kandidata, Odbor ima diskrecijsko pravo utvrditi redoslijed pristupa polaganju ispita.

Članak 13.

(1) Kandidat može odustati od polaganja stručnog ispita u roku koji mu je određen, ali je o tome dužan obavijestiti Odbor najmanje tri dana prije roka određenog za polaganje stručnog ispita.

(2) Ako kandidat ne pristupi ispitu na koji je pozvan, a pravodobno ne dostavi obavijest o odustanku od polaganja stručnog ispita, dužan je nadoknaditi troškove Komori kao da je polagao ispit.

Članak 14.

(1) Stručni ispit polaže se u pisanom obliku, a po procjeni Povjerenstva i usmeno.

(2) Kandidati polažu ispit pod individualnom zaporkom, čime je osigurana povjerljivost tijekom provođenja postupka ispitivanja i postupka ocjenjivanja.

(3) O tijeku stručnog ispita vodi se Zapisnik u koji se unose sljedeći podaci:

1. Sastav Povjerenstva
2. Ime i prezime ispitivača
3. Ime i prezime polagača stručnog ispita
4. Datum polaganja stručnog ispita
5. Zadatak i eventualna postavljena pitanja (ako je dio ispita u usmenom obliku)
6. Odluka Povjerenstva o uspjehu kandidata na ispitu.

(4) Zapisnik potpisuje predsjednik i članovi Povjerenstva.

Članak 15.

(1) Uspjeh kandidata na stručnom ispitu ocjenjuje Povjerenstvo – ispitivači opisno:

Položio / nije položio

(2) Pri utvrđivanju uspjeha kandidata primjenjuje se sustav bodovanja prema tablici koja je sastavni dio ovog Pravilnika.

TABLICA BODOVANJA

PREDMETI	Mogući broj bodova	Prag prolaznosti u bodovima	Prag prolaznosti u postotku
Financijsko računovodstvo i financijsko izvještavanje	120	84	70%
Računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo	40	28	70%
Revizija	112	84	75%
Pravo za revizore	60	36	60%
Informacijske tehnologije i računarstvo za revizore	20	12	60%
Ekonomika poslovanja i temeljna načela financijskog upravljanja društava	20	12	60%
Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole	20	12	60%

Članak 16.

- (1) Povjerenstvo je obvezno u roku od tri radna dana od zadnjeg dana provođenja ispita završiti postupak ocjenjivanja. Nakon provedenog postupka ocjene ispita, predsjednik Povjerenstva obavještava Odbor o završetku procesa ocjenjivanja.
- (2) Odbor provodi kontrolu kvalitete provedenog ocjenjivanja koja se mora završiti najkasnije u roku od pet radnih dana od zadnjeg dana provođenja ispita. U slučaju da su članovi Povjerenstva ujedno i članovi Odbora, kontrolu kvalitete provedenog ocjenjivanja provesti će osobe ovlaštene od strane Upravnog vijeća Komore.
- (3) Nakon utvrđivanja konačnih rezultata ispita, Povjerenstvo priprema izvještaj o obavljenom ocjenjivanju koji pruža opću ocjenu izvođenja ispita svih kandidata. Detaljni izvještaj koristi se za interne potrebe Komore, a sažetija verzija za potrebe javnog objavljivanja.
- (4) Rezultati ispita objavit će se najkasnije u roku od sedam radnih dana od zadnjeg dana provođenja ispita na internetskim stranicama Hrvatske revizorske Komore (www.revizorska-komora.hr). Odbor će u istom roku obavijestiti kandidate o postignutom uspjehu putem dopisa dostavljenog na e-mail svakog pojedinog kandidata.
- (5) Kandidati imaju pravo na uvid u rezultate ispitivanja u roku od pet dana od dana zaprimanja obavijesti o ostvarenim rezultatima. Uvid u ispitnu dokumentaciju omogućiti će im se u prostorijama Komore uz prisustvo predstavnika Povjerenstva i Odbora u razumnom roku.
- (6) Kandidati mogu podnijeti prigovor na postignutu ocjenu u roku od pet dana od dana objave rezultata ispita. Prigovor se podnosi Ispitnom Povjerenstvu, putem Komore. O prigovoru Povjerenstvo rješava u roku od pet dana od dana zaprimanja prigovora.

Članak 17.

- (1) Kandidat koji nije zadovoljio na stručnom ispitu može ponoviti polaganje ispita u roku koji ne može biti kraći od 6 (šest) mjeseci.
- (2) Kandidat koji iz predmeta Financijsko računovodstvo i financijsko izvještavanje i Revizija nije ostvario prag prolaznosti sukladno članku 15. ovog Pravilnika, a ostvario je najmanje 60% od mogućih bodova iz tih predmeta, ponovo polaže onaj predmet na kojem nije ostvario prag prolaznosti, kao i ostale predmete iz članka 15. na kojima nije ostvario prag prolaznosti.
- (3) Kandidat koji je ostvario manje od 60% mogućih bodova iz predmeta Financijsko računovodstvo i financijsko izvještavanje i Revizija ponovno polaže ispite u cijelosti u roku koji ne može biti kraći od 6 (šest) mjeseci.
- (4) Kandidat koji iz predmeta Računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo, Pravo za revizore, Informacijske tehnologije i računarstvo za revizore, Ekonomika poslovanja i temeljna načela financijskog upravljanja društava i Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole nije ostvario prag prolaznosti iz članka 15. ovog Pravilnika, a postigao je prag prolaznosti iz Financijskog računovodstvo i financijskog izvještavanja i Revizije, ponovno polaže samo one predmete na kojem nije ostvario prag prolaznosti.
- (5) Kandidat koji nije zadovoljio na prvom polaganju stručnog ispita može pristupiti ponovnom polaganju ispita najviše još dva puta u razdoblju ne duljem od dvije godine od datuma završetka programa stručnog osposobljavanja.

Članak 18.

- (1) Nakon uspješno položenog stručnog ispita, Komora izdaje kandidatu certifikat ovlaštenog revizora ili potvrdu o položenom stručnom ispitu o stjecanju zvanja ovlaštenog revizora.
- (2) Certifikat i potvrdu o položenom stručnom ispitu o stjecanju zvanja ovlaštenog revizora potpisuje Predsjednik Hrvatske revizorske Komore.

Članak 19.

- (1) Komora je dužna voditi evidenciju o stručnom ispitu.
- (2) Evidencija iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati podatke o kandidatu iz prijave za polaganje ispita, datum i godinu polaganja stručnog ispita, te postignuti uspjeh na ispitu.
- (3) Evidencija iz stavka 1. ovoga članka trajno se čuva u Hrvatskoj revizorskoj Komori.

Članak 20.

- (1) Predsjednik i članovi Odbora, te članovi Povjerenstva imaju pravo na naknadu za rad u Odboru i Povjerenstvu.
- (2) Visinu naknade utvrđuje Upravno vijeće Komore.

Članak 21.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu s danom usvajanja na sjednici Upravnog vijeća Hrvatske revizorske Komore.

(2) Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o stručnom osposobljavanju i načinu polaganja stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora od 07. srpnja 2007. godine.

Klasa: 011-01/10-02/1

Urbroj: 442-01-10-01

Predsjednica
Hrvatske revizorske Komore

Ana Krivičić, dipl.oec.